Galgestraat II
(Kortemark, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2018B105
Februari 2018

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteurs: Wouter Van Goidsenhoven

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Janiek De Gryse, OE/ERK/Archeoloog/2015/00043

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2017
Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

Deel 2: Programma van maatregelen 4

2.1 Administratieve gegevens 4

2.2 Synthese 6

2.3 Gemotiveerd advies 6

2.4 Conclusie 7

Deel 3: Bibliografie 8

FIGURENLIJST (2018B105)

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadasternummers (Bron: Geopunt).....5

TABELLENLIJST (2018B105)

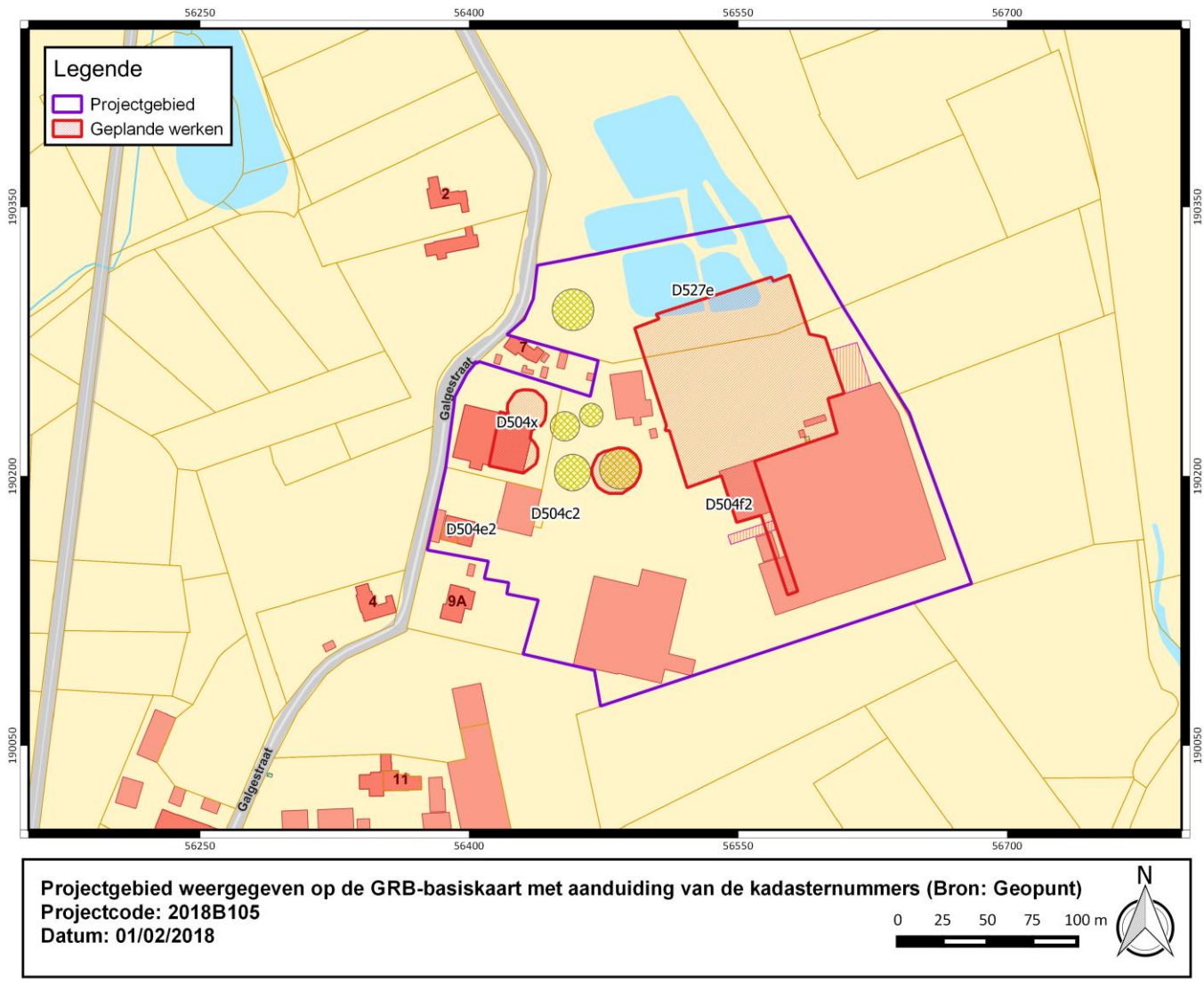
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek. 4

Deel 2: Programma van maatregelen

2.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de initiatiefnemer	Architectenbureau Claeys BVBA 's Graventafelstraat 11 8980 Passendale	
b) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00043	
c) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Janiek De Gryse Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
d) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Kortemark
	Deelgemeente	/
	Postcode	8610
	Adres	Galgestraat 8610 Kortemark
	Toponiem	Galgestraat II
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X_{min} = 56267 Y_{min} = 190056 X_{max} = 56718 Y_{max} = 190369
e) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Kortemark, Afdeling 1, Sectie D; nr's: 527^{e}, 504x, 504c2, 504f2, 504^{e}2 Figuur 1	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadasternummers (Bron: Geopunt).

2.2 Synthese

De opdrachtgever plant de sloop van bestaande verharding en de realisatie van een nieuw industrieel complex aan de Galgestraat Kortemark. Het terrein is reeds volledig ingericht als industriezone, de gecombineerde oppervlakte van de geplande werken bedraagt 1,12 hectare.

Landschappelijk gezien is het plangebied gelegen aan de noordelijke voet van de heuvelrug waarop Staden en Hooglede gelegen zijn. Circa 2 km ten noorden stroomt de Handzamevaart met haar zijrivieren. Enkele honderden meter naar het oosten is een duidelijke depressie te zien, deze is het gevolg van een afgraving in functie van baksteenproductie. De Quartairgeologische kaart geeft een profielopbouw weer van eolische afzettingen van het laat-Pleistoceen. Het sediment bestaat uit lemig zand. Op basis van de beschikbare data kan uitgegaan worden van een situatie waarbij de verticale stratigrafie relatief éénduidig is en eventueel aanwezige, grondvaste resten zichtbaar zijn onder de bouwvoor. Gelet de ligging op een droge kop, tussen twee beekvalleien is er een verhoogde kans op menselijke aanwezigheid tijdens het mesolithicum. De huidige toestand van het terrein doet evenwel vermoeden dat de bewaringskansen met betrekking tot een eventuele artefactensite, maar ook sporenarcheologie niet gunstig zijn.

Historische en cartografische bronnen wijzen op een grotendeels landelijk karakter van de plangebied. Op de Ferrariskaart is ter hoogte van het plangebied een omwalde hoeve weergegeven. Van deze omwalling zijn nog resten in de perceelsstructuur merkbaar op de Atlas der buurtwegen en de Popp-kadasterkaart. Deze hoeve met walgracht is tevens opgenomen in de Centraal Archeologische Inventaris (CAI 74896). Verdere gekende archeologische waarden in de ruime omgeving betreffen enkele vindplaatsen in de vallei van de Handzamevaart waar mesolithisch vondstmateriaal is gerecupeerd, evenals enkele grafmonumenten uit de bronstijd (CAI 76215). Verder zijn in de omtrek van het plangebied een beperkt aantal bewoningsporen uit de metaaltijd (CAI 16768) en Romeinse periode (CAI 70299) onderzocht. Het grote aantal laatmiddeleeuwse hoeves met walgracht, opgenomen in de CAI, getuigen van het rurale karakter van de regio dat tot op heden grotendeels bewaard is gebleven.

Op basis van de beschikbare gegevens is er een aanzienlijke archeologische trefkans ter hoogte van het plangebied. Gelet de ligging in een gradiëntsituatie is er evenzeer een verhoogde verwachting inzake mogelijke aanwezigheid van jager-verzamelaarsgemeenschappen. Echter omwille van de oppervlakkige archeologische situatie en de huidige staat van het terrein wordt verder onderzoek weinig zinvol geacht.

2.3 Gemotiveerd advies

Met betrekking tot de geplande werken aan de Galgestraat te Kortemark worden geen verdere onderzoeksdaden aanbevolen. Op de orthofotosequentie is duidelijk merkbaar dat over een groot deel van het plangebied bufferbekkens zijn uitgegraven. Stelselmatig beslaan deze bufferbekkens quasi de gehele oppervlakte van het plangebied en wordt de aanwezige bebouwing uitgebreid. Redelijkerwijs kan aangenomen worden dat de aanleg van deze bufferbekkens en bebouwing de voorbije decennia lokaal reeds het grootste deel van het bodemarchief heeft verstoord. Naar alle waarschijnlijkheid is het bodemarchief ter hoogte van de geplande werken dermate versnipperd dat het potentieel op wezenlijke kenniswinst bij verder terreinonderzoek zo goed als onbestaand is. Meer dan een contextloze indicator voor menselijke aanwezigheid kan in dit geval niet verwacht worden, m.a.w de financiële belasting van eender welke vorm van archeologisch onderzoek zal nooit in verhouding staan tot eventuele resultaten. Omwille van dit beperkt potentieel inzake kenniswinst en de ongunstige kosten-batenafweging dient afgezien te worden van een verderschrijdend onderzoekstraject.

Uiteraard dient hierbij gewezen te worden op de archeologische meldingsplicht, conform artikel 5.1.4 van het decreet betreffende het onroerend erfgoed.

2.4 Conclusie

De initiatiefnemer plant de sloop van bestaande bebouwing en verharding gevolgd door de realisatie van nieuwe industriële infrastructuur aan de Galgestraat te Kortemark. De beschikbare gegevens wijzen op een aanzienlijk archeologisch potentieel. Echter op basis van de orthofotosequentie en de huidige staat van het terrein kan redelijkerwijs aangenomen worden dat het bodemarchief reeds grotendeel is verstoord. Verder onderzoek zal niet leiden tot een wezenlijke kenniswinst. Omwille van deze vaststelling is verder onderzoek niet zinvol.

Deel 3: Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt